

Protokół z zebrania
Zarządu Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego
14 maja 2015 r. w Gliwicach

W zebraniu uczestniczyli:

1. Pan Andrzej Panek, z upoważnienia Prezydenta Miasta Bytom,
2. Pan Marcin Michalik, z upoważnienia Prezydenta Miasta Chorzów,
3. Pan Zdzisław Kulej, Wójt Gminy Ciasna,
4. Pan Zygmunt Frankiewicz, Prezydent Miasta Gliwice,
5. Pan Paweł Silbert, Prezydent Miasta Jaworzno,
6. Pani Marzena Szuba, z upoważnienia Prezydenta Miasta Katowice,
7. Pani Alina Mzyk, z upoważnienia Burmistrza Miasta Mikołów,
8. Pan Michał Pierończyk, z upoważnienia Prezydent Miasta Ruda Śląska,
9. Pan Arkadiusz Chęciński, Prezydent Miasta Sosnowiec,
10. Pan Piotr Skrabaczewski, z upoważnienia Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry,
11. Pan Andrzej Dziuba, Prezydent Miasta Tychy,
12. Pani Aleksandra Wayda, z upoważnienia Prezydent Miasta Zabrze,
13. Pan Wojciech Miś, z upoważnienia Prezydenta Miasta Zawiercie,
14. Pani Joanna Piktas, z upoważnienia Starosty Powiatu Gliwickiego,
15. Pani Katarzyna Góra, z upoważnienia Starosty Powiatu Pszczyńskiego.

Zaproszeni goście:

W zebraniu uczestniczyła również pani Małgorzata Kuchna z ramienia WFOŚiGW w Katowicach, pan Mariusz Śpiewok, Dyrektor Biura Związku oraz współpracownicy członków Zarządu Związku. Szczegółowa lista obecności stanowi załącznik do protokołu.

Porządek obrad:

1. Powitanie, przedstawienie porządku spotkania.
2. Przyjęcie stanowiska Zarządu w sprawie zmian w działaniu 1.7 POliŚ na lata 2014-2020 realizowanym przez WFOŚiGW Katowice.
3. Przyjęcie projektu uchwały Walnego Zebrania Członków Związku w sprawie aktualizacji zapisów Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.
4. Prezentacja wyników aktualizacji listy projektów planowanych do realizacji w ramach ZIT Subregionu Centralnego oraz przedstawienie propozycji aktualizacji harmonogramu naboru wniosków.

5. Przyjęcie uchwały Zarządu w sprawie wniosku o dofinansowanie działalności Związku ze środków PO Pomoc Techniczna 20014-2020.
6. Przedstawienie stanu prac przygotowawczych do realizacji ZIT:
 - ustalenie podejścia w kwestii reprezentacji Związku w Komitecie Oceny Projektów,
 - omówienie prac nad kryteriami oceny zgodności projektów ze Strategią ZIT,
 - omówienie zapisów Instrukcji Wykonawczych Instytucji Pośredniczącej.
7. Informacja Dyrektora Biura o działalności Biura Związku.
8. Wolne wnioski.

Ad 1.

Zebranie otworzył Pan Zygmunt Frankiewicz, Przewodniczący Zarządu Związku Subregionu Centralnego, który powitał przybyłych członków Zarządu oraz gości. Następnie pan Przewodniczący przekazał głos panu Mariuszowi Śpiewokowi, Dyrektorowi Biura Związku.

Ad 2.

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok poinformował członków Zarządu o toczącej się dyskusji na temat linii demarkacyjnej pomiędzy Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (POLiŚ) oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego (RPO WSL). Pan Dyrektor podkreślił, że w świetle ostatnich informacji projekty związane z termomodernizacją komunalnej substancji mieszkaniowej mają być finansowane w ramach ZIT, gdzie w chwili obecnej nie ma na ten cel zabezpieczonych środków. W celu uzupełnienia wiedzy w tym obszarze na zebranie Zarządu Związku zaproszono pana Andrzeja Pilota, Prezesa WFOŚiGW w Katowicach – Instytucji Wdrażającej dla POLiŚ 2014-2020. W jego zastępstwie na spotkanie przybyła pani Małgorzata Kuchna, Kierownik Zespołu Funduszy Europejskich WFOŚiGW. Pani Małgorzata Kuchna podkreśliła, że przebieg linii demarkacyjnej jest wynikiem ustaleń pomiędzy Departamentem Koordynacji Strategii Polityk Rozwoju w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju (IZ POLiŚ) oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego (IZ RPO WSL). WFOŚiGW pełni rolę instytucji wdrażającej dla działania 1.7 POLiŚ z zakresu kompleksowej i głębokiej termomodernizacji. Pierwotnie działanie było skierowane do 14 gmin aglomeracji górnośląskiej, ale w drodze późniejszych ustaleń obszar wdrażania został rozszerzony na wszystkie gminy i powiaty Subregionu Centralnego. Zgodnie z ostatnią wersją uzgodnień pomiędzy IZ POLiŚ i IZ RPO, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej stanowiących własność administracji państwowej byłaby dofinansowana w ramach działania 1.3 POLiŚ, gdzie instytucją wdrażającą jest NFOŚ, natomiast termomodernizacja budynków użyteczności publicznej stanowiących własność samorządu byłaby finansowana ze środków RPO. W przypadku budownictwa mieszkaniowego, gdzie właścicielem w 100% jest gmina, źródłem finansowania również miałby być Regionalny Program Operacyjny.

Jedynie spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe mogłyby ubiegać się o środki POLiŚ z WFOŚiGW. W chwili obecnej brak jest również decyzji w jakiej formie będzie udzielane wsparcie: dotacja czy zwrotne instrumenty finansowe. Stosowne analizy w tej kwestii prowadzi Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). W związku z coraz wyraźniejszymi wskazaniem na instrumenty finansowe, Urząd Marszałkowski WSL wystosował pismo (w formie e-maila) do Departamentu Koordynacji Strategii Polityk Rozwoju w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju z wnioskiem o przeniesienie

termomodernizacji wspólnot mieszkaniowych na poziom regionalny (RPO), oraz pozostawienie wsparcia dla spółdzielni mieszkaniowych na poziomie krajowym (POLiŚ). W obecnej propozycji RPO WSL termomodernizacja jest wspierana w formie dotacji, co jest istotne dla wspólnot mieszkaniowych, dla których instrumenty finansowe nie stanowią atrakcyjnej oferty, głównie z powodu konieczności zapewnienia zabezpieczenia finansowego inwestycji. Rozstrzygnięcie EBI jest spodziewane na przełomie czerwca i lipca bieżącego roku.

Stanowisko WFOŚiGW zakłada ponadto wspieranie głębokiej termomodernizacji w zakresie przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz ocieplenia zewnętrznego wraz z modernizacją instalacji wewnętrznego rozprowadzenia ciepła, albowiem realizacja działania 1.7 ma być odpowiedzią na potrzeby gmin, a nie na potrzeby przedsiębiorstw ciepłowniczych. W dalszej części wypowiedzi pani Kierownik Małgorzata Kuchna podkreśliła dobrą współpracę ze Związkiem Subregionu Centralnego oraz przywołała wspólną inicjatywę ankietowego zbierania informacji o zainteresowaniu gmin środkami POLiŚ, która na razie nie przyniosła spodziewanych efektów.

W odpowiedzi pan Dyrektor Mariusz Śpiewok przypomniał, że już w ubiegłym roku fiszki projektowe przygotowane przez gminy Subregionu zostały zgłoszone do POLiŚ, w związku z tym nie znalazły się w budżecie ZIT. Pan Dyrektor podkreślił, że przeniesienie tych projektów na poziom regionalny bez adekwatnego przesunięcia środków jest niemożliwe, ponieważ w RPO WSL nie ma na ten cel zabezpieczonych środków. Pani Małgorzata Kuchna, powołując się na deklaracje przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego o dostępności środków na ten cel w RPO, wskazała na konieczność wyjaśnienia sprawy. Podkreśliła, że WFOŚiGW jest jedynie odbiorcą ustaleń pomiędzy Ministerstwem i IZ RPO.

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok upewnił się, że WFOŚiGW, podobnie jak ZSC, informację o takim zapisie linii demarkacyjnej powziął w niedawnym czasie, co Pani Małgorzata Kuchna potwierdziła, przyznając, że stało się to dopiero w roku bieżącym (na podstawie roboczych zapisów SZOOP POLiŚ, który ze względu na swój roboczy charakter nie był dokumentem szeroko rozpowszechnianym).

Pan Przewodniczący Zygmunt Frankiewicz wyraził wątpliwość, czy w świetle tak restrykcyjnych i niespójnych z rzeczywistymi potrzebami samorządów ustaleń uda się te środki wydatkować. W związku z tak licznymi wątpliwościami w obszarze linii demarkacyjnej Urząd Marszałkowski zaproponował spotkanie w dniu 21 maja br. w gronie bezpośrednich interesariuszy Programu.

Pan Arkadiusz Chęciński, Prezydent Miasta Sosnowiec, powołując się na swoje doświadczenie z okresu pełnienia funkcji w Zarządzie Województwa potwierdził, że od samego początku procesu programowania RPO termomodernizacja substancji mieszkaniowej, bez względu na to czy zarządzanej przez wspólnotę, spółdzielnię czy też wchodzącej w skład innych zasobów komunalnych, była planowana jako działanie poza obszarem Regionalnego Programu Operacyjnego, w ramach POLiŚ. W swoim obecnym kształcie środki RPO są absolutnie niewystarczające na pokrycie potrzeb termomodernizacyjnych sektora mieszkaniowego.

Pan Przewodniczący Zygmunt Frankiewicz wyraził nadzieję, że spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim przyniesie rozwiązanie tego problemu.

Pan Paweł Silbert, Prezydent Miasta Jaworzno, dodał, że wątpliwości wzbudza również powiązanie głębokiej termomodernizacji z ciepłem sieciowym, co wykluczy szereg wspólnot z możliwości ubiegania się o środki, ze względu na brak możliwości przyłączenia sieciowego. Pan Paweł Silbert zaapelował o uwzględnienie w kryteriach dostępowych również innych rozwiązań - na przykład pompy ciepła wspomagane panelami fotowoltaicznymi. W przypadku wielu małych wspólnot przyłączenie do ciepła sieciowego jest niewykonalne.

Wątpliwości o podobnym charakterze wyraziła również Pani Bożena Nowak, Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta i Funduszy Europejskich Urzędu Miasta w Tychach, podkreślając, że w przypadku kiedy instalacje i węzły ciepłne zostały wcześniej wymienione, to gmina nie kwalifikuje się do uzyskania wsparcia. Czynnikiem o decydującym znaczeniu powinny być w takim przypadku audyt energetyczny i wskaźniki do osiągnięcia w ramach RPO, a nie elementy instalacji.

Pan Prezydent Arkadiusz Chęciński zaznaczył, że w przypadku utrzymania bieżących warunków brzegowych nie wszystkie spółdzielnie mieszkaniowe będą mogły skorzystać z dofinansowania, ponieważ w zdecydowanej większości są to obiekty powstałe w latach siedemdziesiątych, czyli posiadające już przyłącza sieciowe.

Pan Przewodniczący Zygmunt Frankiewicz zaproponował wyłonienie delegacji na spotkanie zaplanowane w dniu 21 maja br., w Urzędzie Marszałkowskim. Do udziału w nim zgłosili się przedstawiciele: Sosnowca, Jaworzna, Chorzowa, Zabrze, Bytomia, Tychów, Rudy Śląskiej, Gliwic, Tarnowskich Gór i Katowic.

Ad. 3

Członkowie Zarządu Związku jednogłośnie przyjęli projekt uchwały Walnego Zebrania Członków Związku w sprawie aktualizacji zapisów Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego (15 głosów za na 15 głosujących).

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok zapewnił, że bieżąca aktualizacja Strategii ma w głównej mierze charakter uzupełniający o zapisy wcześniej nieznane (np.: procedura odwoławcza) oraz porządkujący treści Strategii zgodnie z oczekiwaniami Urzędu Marszałkowskiego. Pan Dyrektor poinformował, że na podstawie wcześniejszych ustaleń z Przewodniczącym Walnego Zebrania Członków Związku, głosowanie nad tą uchwałą Walnego Zebrania Członków odbędzie się w trybie obiegowym.

Ad. 4

Pan Przewodniczący Zygmunt Frankiewicz poinformował członków Zarządu, że ostatnia aktualizacja listy projektów planowanych do realizacji w ramach ZIT wskazuje na istotne przekroczenia dostępnej alokacji w niektórych Priorytetach Inwestycyjnych. Powstały również rozbieżności w planowanym harmonogramie naborów wniosków od dofinansowanie.

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok poinformował zebranych o procedurach niwelowania rozbieżności budżetowych między innymi za pomocą narzędzia informatycznego do aktualizacji listy projektów oraz poprzez bezpośrednie spotkania w podregionach. Do tej pory takie spotkania odbyły się już w podregionie sosnowieckim i gliwickim. Na spotkaniach, w pierwszej kolejności proponowana jest wymiana dostępnej alokacji pomiędzy gminami w ramach danego podregionu, a w przypadku nadwyżki, której nie udaje się zagospodarować w ten sposób, proponuje się wymianę na poziomie subregionalnym. W kolejnych tygodniach zaplanowano dalsze spotkania z członkami pozostałych podregionów.

Pan Dyrektor Biura Mariusz Śpiewok zwrócił uwagę na zjawisko blokowania alokacji w mniejszych gminach, które ze względów formalnych (np. brak finansowych możliwości współfinansowania inwestycji) nie będą w stanie wykorzystać przypisanych środków. Pan Dyrektor wskazał na konieczność rozpoczęcia dyskusji w tej kwestii oraz potrzebę pozyskiwania informacji o zdolności samorządów do realizacji zgłoszonych inicjatyw.

Pan Paweł Silbert, Prezydent Miasta Jaworzno, wskazał przy tej okazji na przepisy dotyczące stanowienia aglomeracji wodno-ściekowych, które mogą być dla wielu gmin przeszkodą w absorpcji środków ZIT.

W kontekście harmonogramu naborów, Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok zaapelował o przyjęcie sposobu uzgadniania proponowanych terminów naborów wniosków zgodnie z potrzebami członków ZSC, szczególnie w przypadkach kiedy przyspieszenie naboru jest konieczne dla ochrony interesów gmin, których inwestycje są w toku. Uczestnicy spotkania ustalili, że za uzgodnienie z IZ RPO propozycji harmonogramu naborów projektów ZIT, na podstawie zgłoszonego zapotrzebowania gmin, odpowiedzialny jest Dyrektor Biura Związku.

Przy tej okazji pan Zdzisław Kulej, Wójt Gminy Ciasna, zaapelował, żeby Zarząd Związku wystąpił do Urzędu Marszałkowskiego z inicjatywą ogłoszenia dodatkowych naborów na projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej z finansowaniem w ramach poprzedniej perspektywy finansowej 2007 – 2013. Pan Przewodniczący zobowiązał Dyrektora ZSC do kontaktu z Urzędem Marszałkowskim w tej sprawie.

Ad.5

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok poinformował członków Zarządu, że po konsultacji z radcą prawnym uznano, że uchwała w sprawie wniosku o dofinansowanie działalności Związku ze środków PO Pomoc Techniczna 20014-2020 nie jest potrzebna, albowiem zgodnie ze statutem ZSC wnioski o dofinansowanie może zostać podpisany przez dwóch Członków Zarządu. Pan Dyrektor zaznaczył przy tym, że po uzyskaniu decyzji o przyznaniu dotacji, będzie wnioskował o upoważnienie Zarządu dla Dyrektora Biura do podpisania umowy oraz do rozliczenia przyznanej dotacji. W ramach budżetu POPT planuje się ustanowienie wynagrodzenia w wysokości 1000 zł brutto dla koordynatorów ZIT w gminach. Ustalono, że w każdym podregionie będzie trzech takich koordynatorów z jednostek reprezentowanych w Zarządzie. Zadaniem koordynatora będzie współdziałanie z Biurem ZSC w osiąganiu celów ZIT. Dyrektor Biura prześle szczegółowe propozycje sposobu zawierania porozumień w tym zakresie.

Ad.6

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok przedstawił członkom Zarządu stan prac przygotowawczych do realizacji ZIT. W pierwszym rzędzie poinformował zebranych o trwającym audycie desygnacyjnym, którego celem jest zbadanie gotowości Związku Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego do pełnienia funkcji Instytucji Pośredniczącej. Pan Dyrektor poinformował również o przygotowaniu szeregu wymaganych dokumentów, w tym instrukcji wykonawczych, które są bezpośrednim przeniesieniem zapisów statutu, stąd nie wymagają zatwierdzenia w postaci uchwały Zarządu Związku. Dokumenty zostały przekazane do wiadomości Członkom Zarządu. Dyrektor Biura zapytał Członków Zarządu o akceptację takiej procedury podejmowania instrukcji wykonawczych.

Ponadto pan Dyrektor poinformował zebranych o możliwości uczestnictwa pracowników Biura w pracach Komitetu Oceny Projektów. W trakcie dyskusji ustalono, że najkorzystniejszym dla ZSC będzie tzw. wariant mieszany, czyli uczestnictwo zarówno pracowników Biura Związku jak i ekspertów zewnętrznych w pracach KOP. Pan Przewodniczący Zygmunt Frankiewicz zaproponował, aby wszyscy członkowie ZSC mieli możliwość zgłaszania ekspertów zewnętrznych. Informację w tej kwestii Biuro Związku roześle do wszystkich członków Związku.

Członkowie Zarządu przyjęli informację Dyrektora Biura o trybie pracy nad kryteriami wyboru projektów. Ustalono, że ze względu na fakt, że nad kryteriami pracuje grupa robocza delegowana przez Członków Zarządu nie ma potrzeby każdorazowego zatwierdzania drogą uchwały kolejnej wersji propozycji kryteriów przesyłanych do Urzędu Marszałkowskiego. Zarząd Związku ustalił, że należy kontynuować prace zgodnie z przyjętą procedurą.

Ad. 6.

Pan Dyrektor Mariusz Śpiewok, przedstawił członkom Zarządu sprawozdanie z pracy Biura, w którym między innymi, dla ilustracji tempa prowadzonych prac zwrócił uwagę na krótkie terminy stawiane przez Urząd Marszałkowski na opracowanie i przekazanie materiałów. Sprawozdanie zostało przyjęte bez uwag.

Ad. 7

W ramach wolnych wniosków Pan Paweł Silbert, Prezydent Miasta Jaworzna przedstawił relację z pierwszego posiedzenia Komitetu Monitorującego RPO WSL 2014-2020. Pan Prezydent podkreślił, że konkursowy charakter naborów w ramach ZIT jest traktowany bardzo poważnie, co wymaga od wszystkich Członków ZSC odpowiedzialnej postawy, biorąc pod uwagę wcześniejsze ustalenia o pozakonkursowym trybie wdrażania ZIT.

Na tym zebranie zakończono.

Przewodniczący Zarządu Związku
Zygmunt Frankiewicz

Protokolant:

Dariusz Stankiewicz,

Biuro Związku Subregionu Centralnego

Dyrektor Biura
Mariusz Śpiewok